

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 3ης Μαρτίου 2004 *

Στην υπόθεση T-355/02,

Muelhens GmbH & Co. KG, με έδρα την Κολωνία (Γερμανία), εκπροσωπού-
μενη από τον T. Schulte-Beckhausen, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα,
σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από την S. Laitinen και τον
L. Rampini,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα):

Zirh International Corp., με έδρα τη Νέα Υόρκη (Ηνωμένες Πολιτείες), εκπροσωπούμενη από τον B. Nuseibeh, δικηγόρο,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ασκηθείσα κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 1ης Οκτωβρίου 2002 (υπόθεση R 657/2001-2), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Mühlhens GmbH & Co. KG και της Zirh International Corp.,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τη V. Tiili, πρόεδρο, και τους P. Mengozzi και M. Βηλαρά, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 22ας Οκτωβρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 21 Σεπτεμβρίου 1999, η Zirh International Corp. (στο εξής: έτερος διάδικος ενώπιον του ΓΕΕΑ) υπέβαλε αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ) δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο ZIRH.
- 3 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος υπάγονται στις κλάσεις 3, 5 και 42 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας που αφορά τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.
- 4 Στις 3 Απριλίου 2000 η ως άνω αίτηση δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* αριθ. 27/2000.

- 5 Στις 24 Μαΐου 2000, η προσφεύγουσα άσκησε ανακοπή, βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94, κατά της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος όσον αφορά όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αφορά η αίτηση. Η ανακοπή στηρίζεται στην ύπαρξη του προγενεστέρου εικονιστικού κοινοτικού σήματος το οποίο απεικονίζεται κατωτέρω και περιέχει το λεκτικό στοιχείο «sir» (στο εξής: προγενέστερο σήμα), προσδιορίζει δε προϊόντα τα οποία υπάγονται στην κλάση 3 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «Είδη αρωματοποιίας, αιθέρια έλαια, καλλυντικά, λοσιόν για τα μαλλιά, οδοντόκρεμες, σαπούνια».

- 6 Στις 2 Οκτωβρίου 2000, ο έτερος διάδικος ενώπιον του ΓΕΕΑ περιόρισε τις κλάσεις των προϊόντων και των υπηρεσιών που περιέχονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος ως εξής:

- «σαπούνια· είδη αρωματοποιίας· αιθέρια έλαια· καλλυντικά· λοσιόν για τα μαλλιά· λοσιόν για μετά το ξύρισμα· πούδρα για τα μαλλιά· μαλακτικά μαλλιών· βάλσαμα, κρέμες, ζελέ και λοσιόν για το ξύρισμα· βάλσαμα και γυαλιστικά για τα χείλη· αφρόλουτρα σε μορφή ζελέ για το μπάνιο και για το ντους· κρέμες και λοσιόν για το δέρμα· αποσμητικά και αντι-ιδρωτικά· προϊόντα για απολέπιση προσώπου· παρασκευάσματα για το φορμάρισμα των μαλλιών· έλαια σώματος· αρώματα· κρέμες και λοσιόν για τον καθαρισμό του δέρματος· προϊόντα ενυδάτωσης του δέρματος· σαπούνια για το δέρμα, αποσμητικά και ατομικής περιποίησης καθώς και αντιηλιακά παρασκευάσματα», που υπάγονται στην κλάση 3·
- «φροντίδες υγιεινής και ομορφιάς· υπηρεσίες κομμωτικής· υπηρεσίες ινστιτούτων αισθητικής· έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα των καλλυντικών· έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της αρωματοποιίας», που υπάγονται στην κλάση 42.

- 7 Η προσφεύγουσα ενέμεινε στην ανακοπή που είχε ασκήσει όσον αφορά όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που υπάγονται στις κλάσεις 3 και 42.
- 8 Με απόφαση της 29ης Ιουνίου 2001, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ απέρριψε την ανακοπή για τον λόγο, κατ' ουσίαν, ότι οι οπτικές και εννοιολογικές διαφορές υπερिशύουν της φωνητικής ομοιότητας των σημείων, οπότε δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των δύο σημάτων.
- 9 Στις 10 Ιουλίου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ, βάσει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, αποσκοπούσα στην ακύρωση της απόφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 10 Με απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή επιβεβαιώνοντας την απόφαση του τμήματος ανακοπών με το ίδιο σκεπτικό. Το τμήμα προσφυγών έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι, έστω και αν τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες διατίθενται στο εμπόριο μέσω των ιδίων δικτύων διανομής ή σημείων πωλήσεως, οι διαφορές μεταξύ των δύο σημάτων υπερिशύουν προδήλως των φωνητικών ομοιοτήτων που ενδέχεται να υφίστανται μεταξύ των ως άνω δύο σημάτων σε ορισμένες επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 11 Με δικόγραφο συνταχθέν στη γερμανική γλώσσα και κατατεθέν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Δεκεμβρίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.

- 12 Με έγγραφο της 6ης Ιανουαρίου 2003, ο έτερος διάδικος ενώπιον του ΓΕΕΑ αντιτάχθηκε, κατά την έννοια του άρθρου 131, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, στον ορισμό της γερμανικής ως γλώσσας διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου και ζήτησε να οριστεί ως γλώσσα διαδικασίας η αγγλική. Συναφώς, ο ως άνω διάδικος επικαλέστηκε το γεγονός ότι η γλώσσα αυτή, ως δεύτερη γλώσσα της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος κατά την έννοια του άρθρου 115, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, ήταν η γλώσσα διαδικασίας ενώπιον του τμήματος ανακοπών και ενώπιον του τμήματος προσφυγών.
- 13 Το Πρωτοδικείο αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 131, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, να ορίσει ως γλώσσα διαδικασίας την αγγλική, δεδομένου ότι η αίτηση καταχωρίσεως ενώπιον του ΓΕΕΑ είχε συνταχθεί στην αγγλική γλώσσα.
- 14 Το ΓΕΕΑ κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 13 Μαΐου 2003. Ο έτερος διάδικος ενώπιον του ΓΕΕΑ δεν κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως.
- 15 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 16 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 22ας Οκτωβρίου 2003.
- 17 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

18 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 19 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει έναν και μοναδικό λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.
- 20 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν ανέλυσε επαρκώς τον υφιστάμενο κίνδυνο συγχύσεως μεταξύ των δύο σημάτων. Ισχυρίζεται ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως του κοινού πρέπει να εκτιμάται συνολικώς, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων της συγκεκριμένης υποθέσεως. Αυτή η συνολική εκτίμηση συνεπάγεται ορισμένη αλληλεξάρτηση των παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη και, ιδίως, την ομοιότητα των σημάτων καθώς και την ομοιότητα των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών (απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819).

- 21 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα προϊόντα που τα δύο σήματα προσδιορίζουν είναι εν μέρει πανομοιότυπα ή παρεμφερή. Επιπλέον, θεωρεί ότι υφίσταται επίσης ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων που προσδιορίζει το προγενέστερο σήμα και των υπηρεσιών για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος ZIRH. Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι υφίσταται ομοιότητα μεταξύ προϊόντων και υπηρεσιών όταν το κοινό μπορεί να πιστέψει ότι τα επίμαχα προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τούτο συμβαίνει εν προκειμένω, δεδομένου ότι οι κατασκευαστές προϊόντων όπως αυτά που προσδιορίζουν τα δύο σήματα επιτρέπουν συχνά στους πελάτες τους να χρησιμοποιούν το σήμα των εν λόγω προϊόντων προκειμένου να διακρίνουν τις υπηρεσίες τους.
- 22 Η προσφεύγουσα συνάγει ότι υφίσταται ομοιότητα σε εύλογο βαθμό μεταξύ των προϊόντων που προσδιορίζει το προγενέστερο σήμα και των προϊόντων και των υπηρεσιών για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος και ότι μέρος των επίμαχων προϊόντων είναι ακόμη και πανομοιότυπα ή πολύ παρεμφερή.
- 23 Όσον αφορά τον κίνδυνο συγχύσεως, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι η εκτίμηση ως προς την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των επίμαχων σημάτων πρέπει να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που δημιουργούν τα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους.
- 24 Κατά την προσφεύγουσα, εν προκειμένω, από φωνητικής απόψεως, οι λέξεις «sir» και «zirh» είναι, στην πράξη, πανομοιότυπες και, εν πάση περιπτώσει, παρεμφερείς σε μεγάλο βαθμό. Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η ομοιότητα αυτή υφίσταται ακόμη και όταν οι δύο όροι προφέρονται στην αγγλική γλώσσα. Η ομοιότητα αυτή είναι ακόμη σημαντικότερη στις άλλες γλώσσες, ιδίως στη γαλλική, την ισπανική και τη γερμανική.
- 25 Συναφώς, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η πώληση των επίμαχων προϊόντων δεν πραγματοποιείται αποκλειστικώς βάσει της εντυπώσεως που δημιουργούν από οπτικής απόψεως. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις συνθήκες διαθέσεως των επίμαχων προϊόντων στο εμπόριο, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι τα αρώματα και τα καλλυντικά προϊόντα απευθύνονται σε μια σημαντική αγορά μέσω των αρωματοπωλείων, των κομμωτηρίων και των ινστιτούτων αισθη-

τικής, εντός των οποίων οι πελάτες δεν έχουν τη δυνατότητα να αγοράζουν τα ως άνω προϊόντα χωρίς μεσολάβηση τρίτου. Επιπλέον, πολλά προϊόντα πωλούνται συχνά κατόπιν συστάσεων που παρέχονται προφορικώς. Τέλος, τέτοια προϊόντα πωλούνται επίσης δι' αλληλογραφίας και οι λεπτομέρειες σχετικά με αυτό το είδος πωλήσεως παρέχονται τηλεφωνικώς.

- 26 Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι δεν είναι ορθή η εκτίμηση του ΓΕΕΑ ότι οι διαφορές μεταξύ των δύο σημάτων υπερισχύουν των φωνητικών ομοιοτήτων που υφίστανται μεταξύ των ως άνω σημάτων και ότι, επομένως, δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως. Επικαλούμενη την απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι ένα και μόνον είδος ομοιότητας, εν προκειμένω η φωνητική ομοιότητα, αρκεί προκειμένου να αποδειχθεί ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των δύο σημάτων.
- 27 Επίσης, η προσφεύγουσα προσάπτει στο ΓΕΕΑ ότι δεν έλαβε υπόψη την αρχή ότι, στην περίπτωση των σημάτων που αποτελούνται από ένα λεκτικό και ένα εικονιστικό στοιχείο, το λεκτικό στοιχείο κυριαρχεί εν γένει και χαρακτηρίζει το σύνολο του σήματος. Εν προκειμένω, το λεκτικό στοιχείο αποτελεί το κυρίαρχο τμήμα του προγενεστέρου σήματος, καθόσον το οικόσημο είναι αμγώς διακοσμητικό.
- 28 Το ΓΕΕΑ δέχεται ότι τα προϊόντα που υπάγονται στην κλάση 3, για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος, είναι παρεμφερή ή πανομοιότυπα με τα προϊόντα που προσδιορίζει το προγενέστερο σήμα. Επίσης, το ΓΕΕΑ δέχεται ότι οι υπηρεσίες τις οποίες προσδιορίζει η αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος και οι οποίες υπάγονται στην κλάση 42 συνδέονται, σε ορισμένο βαθμό, με τα προϊόντα που προσδιορίζει το προγενέστερο σήμα και τα οποία υπάγονται στην κλάση 3 και ότι, επομένως, υφίσταται μικρή ομοιότητα μεταξύ των ως άνω υπηρεσιών και των προϊόντων της προσφεύγουσας. Ωστόσο, το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι τα προϊόντα αυτά συνήθως αγοράζονται μετά από οπτική εξέταση.
- 29 Όσον αφορά την οπτική σύγκριση των επίμαχων σημείων, το ΓΕΕΑ υπενθυμίζει ότι το κοινοτικό σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι ένα λεκτικό σημείο, ενώ το προγενέστερο σήμα είναι ένα εικονιστικό σήμα το οποίο αποτελείται από μια λέξη και από εικονιστικά στοιχεία. Κατά το ΓΕΕΑ,

το αναγόμενο στα οικόσημα σχήμα του προγενεστέρου σήματος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη σύγκριση διότι, όταν ο καταναλωτής αξιολογεί ένα τέτοιο ετερόκλητο σήμα, αντιλαμβάνεται το εν λόγω σήμα ως ενιαίο σύνολο και δεν προβαίνει σε λεπτομερειακή ανάλυση των επιμέρους στοιχείων του. Το ΓΕΕΑ προβάλλει ότι, εν προκειμένω, το οικόσημο, λόγω του μεγέθους του και της κυρίαρχης θέσεώς του, που υπερισχύουν του λεκτικού στοιχείου, θα προσελκύσει τα βλέμματα στον ίδιο, αν όχι σε μεγαλύτερο, βαθμό με το λεκτικό στοιχείο. Το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι το σχήμα διαθέτει ορισμένο διακριτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι τα χαρακτηριστικά του είναι φανταστικά και ουδόλως αναφέρονται, αμέσως ή εμμέσως, στα σχετικά προϊόντα.

- 30 Το ΓΕΕΑ επιβεβαιώνει ότι, από φωνητικής απόψεως, σε πολλά κράτη μέλη, τα επίμαχα σήματα είναι παρεμφερή. Συγκεκριμένα, το εν λόγω Γραφείο προβάλλει ότι, σε πολλά κράτη μέλη, το προγενέστερο σήμα προφέρεται κατά πάσα πιθανότητα όπως στην αγγλική γλώσσα, διότι ο όρος «sir» είναι ένας πασιγνώστος όρος της αγγλικής γλώσσας, ο οποίος μπορεί να είναι γνωστός ακόμη και στο μη αγγλόφωνο κοινό. Το ΓΕΕΑ προσθέτει ότι, έστω και αν το κοινοτικό σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση μπορεί να προσφέρεται κατά διαφόρους τρόπους σε ορισμένες γλώσσες, τουλάχιστον στις αγγλόφωνες χώρες και στην Ισπανία οι διαφορές δεν είναι ιδιαίτερα έντονες.
- 31 Το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι τα σήματα είναι διαφορετικά από εννοιολογικής απόψεως, δεδομένου ότι το προγενέστερο σήμα θα θεωρηθεί ότι αναφέρεται στην πλέον συνήθη έννοια του αγγλικού όρου, ενώ το κοινοτικό σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση θα θεωρηθεί ως επινοημένος όρος.
- 32 Τέλος, το ΓΕΕΑ προβάλλει ότι η εκ μέρους της προσφεύγουσας ερμηνεία της αποφάσεως Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσας στη σκέψη 20, είναι εσφαλμένη. Κατά το ΓΕΕΑ, έστω και αν υφίσταται φωνητική ομοιότητα, δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως κατά σύστημα. Αντιθέτως, η ύπαρξη ορισμένης ομοιότητας σε μία από τις τρεις πτυχές που λαμβάνονται υπόψη μπορεί να αντισταθμιστεί από την ύπαρξη προδήλων διαφορών στις άλλες πτυχές, προκειμένου να αποκλειστεί ο σχετικός κίνδυνος συγχύσεως, όπως εν προκειμένω.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 33 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενεστερού σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση «εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα». Στην εν λόγω διάταξη διευκρινίζεται επίσης ότι «ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα». Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', i, του κανονισμού 40/94, ως προγενέστερα σήματα νοούνται τα κοινοτικά σήματα τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.
- 34 Εν προκειμένω, το προγενέστερο σήμα είναι κοινοτικό σήμα και, ως εκ τούτου, η σχετική εδαφική περιοχή για την εξέταση του κινδύνου συγχύσεως αποτελείται από το σύνολο των Ευρωπαϊκής Ενώσεως.
- 35 Συγκεκριμένα, πρέπει να υπομνηστεί ότι, σύμφωνα με τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, το κοινοτικό καθεστώς σημάτων παρέχει στις επιχειρήσεις το δικαίωμα να αποκτούν, σύμφωνα με ενιαία διαδικασία, κοινοτικά σήματα τα οποία προστατεύονται κατά τρόπο ενιαίο και παράγουν τα αποτελέσματά τους επί του συνόλου του εδάφους της Κοινότητας, ενώ η αρχή περί του ενιαίου χαρακτήρα του κοινοτικού σήματος ισχύει, εκτός αντιθέτου διατάξεως του εν λόγω κανονισμού. Η ίδια αρχή διατυπώνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, το οποίο ορίζει ότι το κοινοτικό σήμα έχει «ενιαίο χαρακτήρα», πράγμα που έχει ως συνέπεια ότι το εν λόγω σήμα «παράγει τα αυτά αποτελέσματα σε ολόκληρη την Κοινότητα».
- 36 Κατά συνέπεια, έστω και αν το άρθρο 8 του κανονισμού 40/94 δεν περιέχει διάταξη παρεμφερή με εκείνη του άρθρου 7, παράγραφος 2, σύμφωνα με την οποία αρκεί, για να μη γίνει δεκτό ένα σήμα προς καταχώριση, να υφίσταται

ένας απόλυτος λόγος απαραδέκτου μόνο σε τμήμα της Κοινότητας, πρέπει να θεωρηθεί ότι η ίδια λύση είναι εφαρμοστέα εν προκειμένω. Επομένως, η καταχώριση πρέπει επίσης να μη γίνει δεκτή, έστω και αν ο σχετικός λόγος απαραδέκτου υφίσταται μόνο σε τμήμα της Κοινότητας.

- 37 Εξάλλου, δεδομένου ότι τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες είναι προϊόντα και υπηρεσίες συνήθους καταναλώσεως, το κοινό στο οποίο απευθύνονται αποτελείται από μέσους Ευρωπαίους καταναλωτές, οι οποίοι έχουν τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικοί και ενημερωμένοι.
- 38 Επίσης, οι διάδικοι δεν αμφισβητούν ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσδιορίζονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος, σχετικά με τα οποία η προσφεύγουσα άσκησε ανακοπή, είναι εν μέρει παρεμφερή και εν μέρει πανομοιότυπα με εκείνα που προσδιορίζει το προγενέστερο σήμα.
- 39 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την ερμηνεία της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), και από τη νομολογία του Πρωτοδικείου σχετικά με τον κανονισμό 40/94 προκύπτει ότι συνιστά κίνδυνο συγχύσεως ο κίνδυνος να πιστέψει το κοινό ότι τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από συνδεόμενες μεταξύ τους οικονομικώς επιχειρήσεις [αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 29, και Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20, σκέψη 17· απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-104/01, Oberhauser κατά ΓΕΕΑ — Petit Liberto (Fifties), Συλλογή 2002, σ. II-4359, σκέψη 25]. Ο κίνδυνος συγχύσεως του κοινού πρέπει να εκτιμάται συνολικώς, λαμβανομένων υπόψη όλων των ασκούντων εν προκειμένω επιρροή παραγόντων (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 22· Canon, προπαρατεθείσα, σκέψη 16· Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20, σκέψη 18· της 22ας Ιουνίου 2000, C-425/98, Marca Mode, Συλλογή 2000, σ. I-4861, σκέψη 40, και Fifties, προπαρατεθείσα, σκέψη 26).

- 40 Η ως άνω εκτίμηση συνεπάγεται ορισμένη αλληλεξάρτηση των παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη και, ιδίως, την ομοιότητα των σημάτων καθώς και την ομοιότητα των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών. Έτσι, μια ελαφρά ομοιότητα μεταξύ των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να αντισταθμίζεται από μια έντονη ομοιότητα μεταξύ των σημάτων και αντίστροφως (αποφάσεις Canon, προπαρατεθείσα στη σκέψη 39, σκέψη 17· Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20, σκέψη 19, και Marca Mode, προπαρατεθείσα στη σκέψη 39, σκέψη 40). Η αλληλεξάρτηση των παραγόντων αυτών εκφράζεται στην έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, κατά την οποία είναι απαραίτητο η έννοια της ομοιότητας να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με τον κίνδυνο συγχύσεως του οποίου η εκτίμηση εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από το πόσο γνωστό είναι το σήμα στην αγορά και από τον βαθμό ομοιότητας μεταξύ του σήματος και του σημείου καθώς και μεταξύ των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών [απόφαση Fifties, προπαρατεθείσα στη σκέψη 39, σκέψη 27, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 2003, T-292/01, Phillips-Van Heusen κατά FEEA — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Σύλλογη 2003, σ. II-4335, σκέψη 45].
- 41 Επιπλέον, η αντίληψη του μέσου καταναλωτή των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών έχει καθοριστική σημασία για τη συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως. Ο μέσος καταναλωτής όμως προσλαμβάνει συνήθως ένα σήμα ως μία ολότητα και δεν επιδίδεται σε εξέταση των διαφόρων λεπτομερειών του (αποφάσεις SABEL, προπαρατεθείσα στη σκέψη 39, σκέψη 23, και Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20, σκέψη 25). Στο πλαίσιο της συνολικής αυτής εκτιμήσεως, ο μέσος καταναλωτής θεωρείται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος. Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπόψη το στοιχείο ότι ο μέσος καταναλωτής σπανίως έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε άμεση σύγκριση των διαφόρων σημάτων, αλλά ότι είναι αναγκασμένος να εμπιστεύεται την ατελή εικόνα τους που έχει συγκρατήσει στη μνήμη του. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το στοιχείο ότι το επίπεδο της προσοχής του μέσου καταναλωτή είναι δυνατόν να μεταβάλλεται αναλόγως της κατηγορίας των αντίστοιχων προϊόντων ή υπηρεσιών (απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20, σκέψη 26).
- 42 Τέλος, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, ακουστική ή εννοιολογική ομοιότητα των εξεταζομένων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους (αποφάσεις SABEL, προπαρατεθείσα στη σκέψη 39, σκέψη 23, και Lloyd Shuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20, σκέψη 25).

- 43 Υπό το πρίσμα των σκέψεων αυτών πρέπει να εξεταστεί αν ο βαθμός ομοιότητας μεταξύ των εν λόγω σημάτων είναι αρκετά υψηλός ώστε να είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ αυτών.
- 44 Όσον αφορά την οπτική σύγκριση των σημάτων που αποτελούν αντικείμενο συγκρούσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση, πρώτον, ότι, καίτοι το δεύτερο και το τρίτο γράμμα, ήτοι τα γράμματα «ir», που χρησιμοποιούνται στα λεκτικά στοιχεία των ως άνω δύο σημάτων, είναι κοινά, τα εν λόγω σήματα παρουσιάζουν μη αμελητέες οπτικές διαφορές. Συγκεκριμένα, τα πρώτα γράμματα, τα οποία είναι, αντιστοίχως, τα γράμματα «s» και «z», είναι διαφορετικά. Επιπλέον, τα ως άνω λεκτικά στοιχεία αποτελούνται από διαφορετικό αριθμό γραμμμάτων, καθόσον τα γράμματα «ir» ακολουθούνται από το γράμμα «h» στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση. Εξάλλου, το λεκτικό σημείο του προγενεστέρου σήματος συνοδεύεται από ένα σχήμα αναγόμενο στα οικόσημα, ενώ το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση αποτελείται αποκλειστικώς από ένα λεκτικό σημείο γραμμένο με συνήθεις χαρακτήρες. Επομένως, κατά την οπτική εκτίμηση του συνόλου των επίμαχων σημείων, η ύπαρξη ιδιαίτερων στοιχείων σε κάθε σημείο έχει ως συνέπεια ότι η συνολική εντύπωση κάθε σημείου είναι διαφορετική.
- 45 Όσον αφορά τη φωνητική ομοιότητα, το ΓΕΕΑ δεν αμφισβητεί ότι τα λεκτικά στοιχεία που περιέχονται στα δύο σήματα παρουσιάζουν ομοιότητες σε ορισμένες επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Συγκεκριμένα, όπως ορθώς ισχυρίστηκε το ΓΕΕΑ στο σημείο 26 του υπομνήματός του αντικρούσεως, σε πολλά κράτη μέλη, το προγενέστερο σήμα προφέρεται κατά πάσα πιθανότητα όπως στην αγγλική γλώσσα, διότι ο όρος «sir» είναι ένας πασιγνώστος όρος της αγγλικής γλώσσας, ο οποίος μπορεί να είναι γνωστός ακόμη και στο μη αγγλόφωνο κοινό. Έστω και αν το κοινοτικό σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση μπορεί να προσφέρεται κατά διαφόρους τρόπους σε ορισμένες γλώσσες, πρέπει να θεωρηθεί ότι, όπως δέχεται το ΓΕΕΑ, τα επίμαχα σήματα είναι παρεμφερή από φωνητικής απόψεως, τουλάχιστον στις αγγλόφωνες χώρες και στην Ισπανία, καθόσον οι αντίστοιχες διαφορές μεταξύ των τρόπων προφοράς στην αγγλική και στην ισπανική γλώσσα δεν είναι ιδιαίτερα έντονες. Επομένως, τα σήματα πρέπει να θεωρηθούν παρεμφερή, από φωνητικής απόψεως, στις ως άνω χώρες.
- 46 Όσον αφορά την εννοιολογική σύγκριση των σημάτων που αποτελούν αντικείμενο συγκρούσεως, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τις εκτιμήσεις του ΓΕΕΑ επ' αυτού. Συγκεκριμένα, όπως ορθώς ισχυρίζεται το ΓΕΕΑ, δεν

υφίσταται εννοιολογική ομοιότητα, καθόσον ο μέσος καταναλωτής στα κράτη μέλη θα σκεφθεί πιθανώς την αγγλική λέξη «sir», λόγω του ότι ο όρος αυτός είναι ευρύτατα γνωστός στην Ευρώπη. Δεδομένου ότι ο όρος «zirk» δεν έχει προφανή σημασία σε καμία από τις έντεκα επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ευρύ κοινό θα εκλάβει, ως εκ τούτου, τη λέξη «zirk» ως νεολογισμό. Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, από εννοιολογικής απόψεως, δεν υφίσταται ομοιότητα μεταξύ των δύο σημάτων.

- 47 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν υφίσταται ομοιότητα μεταξύ των σημάτων SIR και ZIRH, ούτε από οπτικής ούτε από εννοιολογικής απόψεως. Από φωνητικής απόψεως, τα επίμαχα σήματα είναι παρεμφερή σε ορισμένες χώρες. Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά τη νομολογία, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι η φωνητική και μόνον ομοιότητα σημάτων μπορεί να δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως (απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, προπαρατεθείσα στη σκέψη 20, σκέψη 28, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιανουαρίου 2003, T-99/01, Mystery Drinks κατά ΓΕΕΑ — Karlsberg Brauerei (MYSTERY), Συλλογή 2003, σ. II-43, σκέψη 42).
- 48 Πάντως, όπως υπεμνήσθη ανωτέρω στις σκέψεις 39 και 42, όλοι οι ασκούντες εν προκειμένω επιρροή παράγοντες πρέπει να εκτιμηθούν συνολικώς, η δε εκτίμηση αυτή πρέπει να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα επίμαχα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους.
- 49 Συγκεκριμένα, κατά τη νομολογία του Πρωτοδικείου, οι φωνητικές ομοιότητες μπορούν να εξουδετερωθούν από τις εννοιολογικές διαφορές που διαχωρίζουν τα επίμαχα σήματα. Η εξουδετέρωση αυτή επιβάλλει τουλάχιστον ένα από τα επίμαχα σήματα να έχει, για το οικείο κοινό, σαφή και συγκεκριμένη σημασία, έτσι ώστε το κοινό αυτό να μπορεί να την αντιληφθεί αμέσως (απόφαση BASS, προπαρατεθείσα στη σκέψη 40, σκέψη 54).

- 50 Εν προκειμένω, τούτο συμβαίνει με το λεκτικό στοιχείο του προγενεστέρου σήματος SIR, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 46. Η ανάλυση αυτή δεν αποδυναμώνεται από το γεγονός ότι το εν λόγω λεκτικό σημείο δεν προσδιορίζει κανένα χαρακτηριστικό των προϊόντων για τα οποία έγινε η καταχώριση του εν λόγω σήματος. Συγκεκριμένα, τούτο δεν εμποδίζει το οικείο κοινό να αντιληφθεί αμέσως τη σημασία του εν λόγω λεκτικού στοιχείου του προγενεστέρου σήματος. Αρκεί ένα από τα εν λόγω σήματα να έχει μια τέτοια σημασία προκειμένου να εξουδετερωθούν, σε μεγάλο βαθμό, οι φωνητικές ομοιότητες μεταξύ των εν λόγω σημάτων, όταν το άλλο σήμα δεν έχει τη σημασία αυτή ή έχει μόνον απολύτως διαφορετική σημασία. (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση BASS, προπαρατεθείσα στη σκέψη 40, σκέψη 54).
- 51 Εν προκειμένω, η εξουδετέρωση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι τα σήματα SIR και ZIRH έχουν και οπτικές διαφορές. Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η επισήμανση, όπως προβάλλει λυσιτελώς το ΓΕΕΑ, ότι ο βαθμός της φωνητικής ομοιότητας μεταξύ δύο σημάτων είναι μειωμένης σημασίας στην περίπτωση προϊόντων που τίθενται σε εμπορία κατά τρόπον ώστε, συνήθως, το οικείο κοινό, κατά την αγορά, να αντιλαμβάνεται το σήμα που τα προσδιορίζει και με οπτικό τρόπο (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση BASS, προπαρατεθείσα στη σκέψη 40, σκέψη 55).
- 52 Τούτο συμβαίνει όσον αφορά τα προϊόντα που είναι επίμαχα εν προκειμένω, σε αντίθεση με ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τα οποία η πώληση των προϊόντων που προσδιορίζει το προγενέστερο σήμα δεν πραγματοποιείται αποκλειστικώς βάσει της εντυπώσεως που δημιουργούν από οπτικής απόψεως και σύμφωνα με τα οποία ένα σημαντικό δίκτυο διαθέσεως των προϊόντων της προσφεύγουσας στο εμπόριο αποτελείται από αρωματοπωλεία, κομμωτήρια και ινστιτούτα αισθητικής, δεν αναιρούν το ως άνω συμπέρασμα.
- 53 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα ουδόλως απέδειξε ότι τα προϊόντα της διατίθενται συνήθως στο εμπόριο κατά τρόπον ώστε το κοινό να μην έχει οπτική αντίληψη του σήματος. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει απλώς ότι υφίσταται ένα παραδοσιακό δίκτυο διαθέσεως των προϊόντων της στο εμπόριο μέσω αρωματοπωλείων, κομμωτηρίων και

ινστιτούτων αισθητικής, οπότε το προϊόν δεν μπορεί να αγορασθεί απευθείας από τον καταναλωτή, αλλά μόνο με τη διαμεσολάβηση ενός πωλητή.

- 54 Έστω και αν υποτεθεί ότι τα αρωματοπωλεία, τα κομμωτήρια και τα ινστιτούτα αισθητικής μπορούν να αποτελούν σημαντικά δίκτυα διαθέσεως των προϊόντων της προσφεύγουσας στο εμπόριο, δεν αμφισβητείται ότι, ακόμη και στους χώρους αυτούς, τα προϊόντα εκτίθενται συνήθως σε ράφια, κατά τρόπο ώστε να παρέχεται στους καταναλωτές η δυνατότητα να προβαίνουν σε οπτική εξέταση των εν λόγω προϊόντων. Επομένως, μολονότι δεν αποκλείεται ότι τα εν λόγω προϊόντα μπορούν να πωλούνται και με προφορική παραγγελία, αυτός ο τρόπος διαθέσεως προϊόντων στην αγορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά τον συνήθη τρόπο διαθέσεως των εν λόγω προϊόντων στο εμπόριο.
- 55 Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των ως άνω στοιχείων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο βαθμός ομοιότητας μεταξύ των επίμαχων σημάτων δεν είναι αρκετά υψηλός ώστε να είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι το οικείο κοινό μπορεί να πιστέψει ότι τα εν λόγω προϊόντα προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικώς συνδεδεμένες επιχειρήσεις.
- 56 Λαμβανομένων υπόψη των διαφορών μεταξύ των επίμαχων σημάτων, η ως άνω εκτίμηση δεν αναιρείται από το γεγονός ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσδιορίζει το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση, ως προς τα οποία άσκησε ανακοπή η προσφεύγουσα, είναι εν μέρει παρεμφερή και εν μέρει πανομοιότυπα με τα προϊόντα που προσδιορίζει το προγενέστερο σήμα.
- 57 Επομένως, το τμήμα προσφυγών ορθώς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση και του προγενεστέρου σήματος.
- 58 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως και η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 59 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα του καθού.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Tiili

Mengozzi

Vilaras

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Μαρτίου 2004.

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

H. Jung

V. Tiili